

ПОЛОЖЕННЯ
про фінансове управління
кредитної спілки «КАЛИНА»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про кредитні спілки», Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, що затверджено розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 19 вересня 2019 року № 1840, Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, що затверджено розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 30.12.2011 № 821 (у редакції розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 26.04.2016 № 908) та інших нормативних документів, що регулюють фінансову діяльність кредитних спілок.

1. Порядок здійснення фінансового планування та аналізу виконання планів кредитної спілки

1.1. Фінансове планування в кредитній спілці здійснюється шляхом розробки та затвердження, не пізніше 31 грудня, спостережною радою бюджету кредитної спілки «КАЛИНА» (надалі – кредитна спілка) на наступний фінансовий рік. Складовою частиною бюджету є деталізований поквартальний кошторис витрат кредитної спілки.

1.2. Зміни до бюджету кредитної спілки протягом поточного фінансового року вносяться рішенням спостережної ради за власною ініціативою або ініціативою інших органів управління кредитної спілки. Такі зміни не можуть суперечити наданим загальними зборами членів кредитної спілки висновкам.

1.3. Правління аналізує фактичне виконання бюджету на кварталній основі та звітує про його виконання не рідше ніж один раз на квартал, якщо окремим рішенням спостережної ради кредитної спілки, прийнятим за власною ініціативою або ініціативою ревізійної комісії кредитної спілки, не буде встановлено місячну періодичність звітування.

2. Порядок формування та використання капіталу кредитної спілки в розрізі окремих його складових, використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки

2.1. Капітал кредитної спілки складається з пайового, резервного та додаткового капіталів, а також залишку нерозподіленого доходу спілки і не може бути меншим 10 відсотків від суми її загальних зобов'язань.

Основний капітал - частина капіталу, яка складається з суми пайового, резервного та додаткового капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритого збитку), за винятком додаткових пайових членських внесків, цільових внесків, а також усіх інших зворотних внесків членів кредитної спілки, що включаються до капіталу та відносно яких у кредитної спілки є зобов'язання щодо їх повернення відповідно до закону (крім обов'язкових пайових членських внесків).

2.2. Пайовий капітал кредитної спілки формується за рахунок обов'язкових та додаткових пайових членських внесків членів кредитної спілки.

2.2.1. Обов'язковий пайовий внесок – обов'язковий зворотний внесок, що вноситься особою при вступі до кредитної спілки.

2.2.2. Розмір обов'язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється рішенням загальних зборів членів кредитної спілки як фіксована сума. Повернення обов'язкового пайового внеску члена кредитної спілки провадиться в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття уповноваженим на прийняття таких рішень органом кредитної спілки відповідного рішення.

2.2.3. Додатковий пайовий внесок - необов'язковий (добровільний) або обов'язковий зворотний внесок члена кредитної спілки, що вноситься з метою збільшення пайового капіталу та забезпечення фінансової стабільності кредитної спілки, режим залучення якого визначається цим положенням.

2.2.4. Добровільний додатковий пайовий внесок члена кредитної спілки вноситься членом виключно за його бажанням без жодних обмежень щодо розміру чи періодичності внесення.

2.2.5. Добровільні додаткові пайові внески можуть бути повернені як у разі припинення членства в кредитній спілці, так і без втрати членства в кредитній спілці.

2.2.6. Повернення добровільного додаткового пайового внеску провадиться в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Спрямування добровільних додаткових пайових внесків на погашення кредиту та процентів за його користування або на поповнення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок здійснюється за письмовою заявою члена кредитної спілки після прийняття уповноваженим органом управління кредитної спілки відповідного рішення.

Поповнення додаткового пайового внеску сумою процентів, нарахованих на внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок або внеском (вкладом) члена кредитної спілки на депозитний рахунок строк виплати якого настав, здійснюється за письмовою заявою члена кредитної спілки.

2.2.7. Додаткові пайові внески залучаються на бездоговірній основі.

2.2.8. Дохід на додаткові пайові внески членів кредитної спілки не розподіляється.

2.2.9. Залучення додаткових пайових внесків має здійснюватися з урахуванням вимоги щодо дотримання нормативу запасу ліквідності, згідно якого розрахунковий запас ліквідності кредитної спілки обчислюється від суми залишку додаткових пайових внесків членів кредитної спілки та залишку зобов'язань за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та становить 5 відсотків.

2.2.10. Умови залучення та повернення додаткових пайових внесків є однаковими для всіх членів кредитної спілки.

2.3. Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

2.3.1. Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки та частини доходів кредитної спілки до моменту досягнення ним не менш як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки. Статутом кредитної спілки можуть бути передбачені й інші джерела формування резервного капіталу.

2.3.2. При ліквідації спілки залишок коштів резервного капіталу зараховується до Державного бюджету України.

2.3.3 Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок наступних джерел:

- 1) вступних внесків членів кредитної спілки;
- 2) частини доходу кредитної спілки;
- 3) членських внесків до резервного капіталу.

2.3.4. Вступний внесок – обов'язковий незворотний внесок, що вноситься особою одноразово при її вступі до кредитної спілки та є умовою набуття членства в кредитній спілці. Розмір вступного внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, як фіксована сума. У разі припинення членства фізичної особи у кредитній спілці вступний внесок їй не повертається. Вступний внесок повністю спрямовується на формування резервного капіталу. Нарахування плати (процентів) та розподіл доходу на ці внески не здійснюються.

2.3.5. Нарахування плати (процентів) та розподіл доходу на членський внесок до резервного капіталу не здійснюються. Членський внесок до резервного капіталу залучається на бездоговірній основі.

2.3.6. З метою формування резервного капіталу, до моменту досягнення ним не менше як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки, кредитна спілка на річній основі спрямовує на формування резервного капіталу не менше, ніж 5% від чистого доходу спілки за поточний період.

2.3.7. За рішенням спостережної ради, якщо така можливість передбачена порядком розподілу доходу, затвердженим рішенням загальних зборів, кредитна спілка має право спрямовувати на формування резервного капіталу частину доходу більшу, ніж передбачена графіком формування резервного капіталу.

2.3.8. Чистий дохід спілки за звітний період визначається як різниця між наступними показниками:

- загальною сумою доходів, отриманих спілкою протягом звітного періоду, включаючи суму зменшення резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок,

- та загальною сумою витрат спілки, нарахованих у звітному періоді, включаючи витрати на формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та витрати на списання несплачених процентів за кредитами.

2.3.9. За наявності непокритого збитку за звітними даними до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг за попередній період нерозподілений дохід поточного періоду у повному обсязі спрямовується на покриття збитку. Формування резервного капіталу відновлюється після повного покриття збитку.

2.4. Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок:

- 1) цільових внесків членів спілки,
- 2) благодійних внесків фізичних та юридичних осіб,
- 3) безоплатно отриманого майна і необоротних засобів.

У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

2.4.1. Цільовий внесок у додатковий капітал - необов'язковий (добровільний) або обов'язковий зворотний внесок цільового призначення члена кредитної спілки, який формує додатковий капітал кредитної спілки.

Додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків.

2.4.2. Добровільний цільовий внесок члена кредитної спілки в додатковий капітал вноситься членом виключно за його бажанням без жодних обмежень щодо розміру чи періодичності внесення. Рішенням загальних зборів, за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал, який повертається виключно при виході з кредитної спілки.

У разі припинення членства фізичної особи у кредитній спілці добровільний цільовий внесок в додатковий капітал повертається в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

2.4.3. Нарахування плати (процентів) або розподіл доходу на цільові внески в додатковий капітал не здійснюється.

2.4.4. Цільовий внесок в додатковий капітал залучається на бездоговірній основі.

2.4.5. Повернення необов'язкових (добровільних) цільових внесків у додатковий капітал повністю або частково не тягне за собою припинення членства фізичної особи в кредитній спілці.

2.5. Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством України та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

2.6. Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймає спостережна рада кредитної спілки за результатами звітного року.

2.7. Якщо за підсумками звітного року кредитна спілка отримала збиток, який не змогла покрити за рахунок надходжень поточного року, його покриття здійснюється з урахуванням такої черговості та за рахунок:

- 1) залишку нерозподіленого прибутку;
- 2) резервного капіталу;
- 3) додаткового капіталу, крім цільових внесків членів у додатковий капітал;
- 4) цільових внесків членів кредитної спілки в додатковий капітал;
- 5) додаткових пайових членських внесків у пайовий капітал;
- 6) обов'язкових пайових членських внесків у пайовий капітал.

Якщо залишок непогашеної суми збитків менше ніж залишок членських внесків, за рахунок яких він має бути погашений, здійснюється пропорційне зменшення суми відповідного виду внесків кожного члена кредитної спілки.

2.8. Рішення спостережної ради кредитної спілки про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки має містити такі відомості:

- 1) розмір збитків, які не можуть бути покриті за рахунок надходжень поточного року;
- 2) складові капіталу кредитної спілки, за рахунок яких покриватимуться збитки;
- 3) розмір кожної складової капіталу кредитної спілки до і після покриття цих збитків;
- 4) розмір пайового та/або цільового членського внеску кожного члена кредитної спілки після покриття таких збитків, якщо покриття здійснювалось за рахунок їх пайових та/або цільових членських внесків.

2.9. Після прийняття спостережною радою рішення про покриття збитків за рахунок пайових та/або цільових членських внесків кредитна спілка зобов'язана протягом трьох робочих днів повідомити

про це спеціально уповноважений орган виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг та протягом десяти робочих днів повідомити членів кредитної спілки в порядку скликання загальних зборів.

3. Порядок формування та використання резерву забезпечення покриття втрат

3.1. Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок (далі - РЗПВ) - резерв, що формується кредитною спілкою з метою покриття очікуваних збитків кредитної спілки від неповернення кредитів, включаючи прострочені зобов'язання за нарахованими, але несплаченими процентами. РЗПВ є складовою резерву під збитки для очікуваних кредитних збитків і належить до резерву за активами.

Кредитна спілка згідно з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) формує резерв у зв'язку зі знеціненням (зменшенням корисності) активів, складовою якого є РЗПВ, з метою покриття втрат від неповернення кредитів унаслідок реалізації кредитного ризику.

Розмір, у якому формується РЗПВ, залежить від розміру кредитного ризику за договорами кредиту.

Кредитна спілка формує РЗПВ за кожним договором кредиту окремо та обліковує зазначену інформацію в обліковій та реєструючій системі кредитної спілки.

3.2. Договір кредиту вважається простроченим, якщо членом кредитної спілки на дату визначення простроченості повністю або частково не виконано зобов'язань у строки та обсягах, встановлених умовами договору кредиту, щодо повернення тіла кредиту та/або сплати процентів за кредитом.

3.3. Для розрахунку РЗПВ будь-який договір кредиту відноситься до певного рівня прострочення за такими ознаками:

не прострочений	- якщо прострочення на дату визначення простроченості немає
під наглядом	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно;
перший рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 31 до 60 днів включно;
другий рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно;
третій рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно;
четвертий рівень	- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 днів.

3.4. Кількість днів прострочення за простроченим договором кредиту рахується в календарних днях на дату визначення простроченості, починаючи з наступного дня після відповідної календарної дати, визначеної договором кредиту як граничний строк сплати відповідної простроченої частини тіла кредиту та/або процентів. Якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

3.5. Особливості визначення рівня простроченості за кредитом:

якщо член кредитної спілки достроково повернув повністю або частково кредит, кредитна спілка має визначати рівень простроченості кредиту з урахуванням зробленого відповідного коригування зобов'язань члена кредитної спілки у бік їх зменшення та з урахуванням нового графіка платежів, якщо такий оформлявся;

якщо кількість календарних днів прострочення за різними зобов'язаннями в межах одного договору кредиту відрізняється, приймається більший за значенням строк;

кредитна спілка визначає єдину категорію рівня простроченості договору кредиту за кількома договорами кредиту щодо одного члена кредитної спілки, використовуючи найвищу;

кредитна спілка визначає рівень простроченості договору кредиту відповідно до умов договору кредиту на момент його укладання, крім випадків зміни строку дії договору кредиту для кредитної лінії за умови відсутності прострочених зобов'язань за договором кредиту для кредитної лінії;

якщо прострочену заборгованість за кредитним договором було повністю погашено, кредитна спілка має право переглянути рівень простроченості за таким договором на нижчий рівень. Рівень простроченості не знижується після погашення простроченої заборгованості, якщо прострочену заборгованість погашено неповністю.

Кредитна спілка може класифікувати договір кредиту за більш високою категорією, ніж це визначено вище, якщо внаслідок оцінки (аналізу) договору кредиту відповідно до вимог МСФЗ, включаючи ситуацію з вартістю застави, фінансового стану боржника, витрат на компенсацію боргових зобов'язань (у тому числі судові витрати тощо), або інших умов, які могли б призвести до збільшення

кредитного ризику, прогнозується більше збитків, ніж передбачено рівнем простроченості договору кредиту згідно з класифікацією, наведеною вище.

Кредитна спілка може не формувати РЗПВ за договором кредиту, якщо розмір простроченої заборгованості за договором кредиту не перевищує 250 грн.

3.6. Розмір необхідного РЗПВ кредитна спілка визначає як суму РЗПВ, сформованих за кожним договором кредиту окремо.

РЗПВ за конкретним договором кредиту визначається за такою формулою:

$$\text{РЗПВ} = (\text{К} + \text{П}) \times \text{I} \times \text{З},$$

- де К - залишок зобов'язань за тілом кредиту;
П - залишок зобов'язань за нарахованими, але несплаченими процентами;
I - ймовірність дефолту члена кредитної спілки;
З - коефіцієнт покриття боргу заставою.

Розмір показника I відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов'язань за договором кредиту. Розмір показника I не може бути меншим, ніж такі значення залежно від визначеного кредитною спілкою рівня простроченості договору кредиту:

непрострочені: I = 0,15 відсотка;

під наглядом: I = 1 відсоток;

перший рівень: I = 20 відсотків;

другий рівень: I = 50 відсотків;

третій рівень: I = 70 відсотків;

четвертий рівень: I = 100 відсотків.

Наведені вище значення показника I не можуть бути меншими. У разі виникнення вищої ймовірності дефолту члена кредитної спілки значення показника I може бути збільшено спостережною радою на підставі рішення кредитного комітету, яке подається на розгляд спостережної ради.

Кредитна спілка визначає розмір показника З на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки. Установлені кредитною спілкою значення показника З визначаються на рівні значення коефіцієнта покриття боргу заставою (З), що передбачені в додатку до Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, що затверджено розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг № 1840 від 19.09.2019. Якщо предметом застави є майно, яке не визначене в додатку до вищевказаного Положення, рівень покриття зобов'язань заставою становить менше ніж 20 відсотків, або заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства, або прострочення за договором кредиту становить понад 365 днів - показник З дорівнює 1.

Розрахункова сума РЗПВ порівнюється з розміром фактично сформованого РЗПВ і відповідно до виявленого відхилення здійснюється збільшення або зменшення фактичного розміру РЗПВ.

Перерахунок РЗПВ здійснюється кредитною спілкою щомісяця станом на останній день місяця.

Якщо кредитна спілка вище оцінює ймовірність дефолту члена кредитної спілки, РЗПВ формується кредитною спілкою в більшому розмірі, ніж визначено цим Положенням, але не може бути більше ніж сума залишку зобов'язань за договорами кредиту на таку саму дату.

3.7. Кредитною спілкою з метою покриття втрат за іншою дебіторською заборгованістю формується резерв сумнівних боргів.

3.8. Розмір резерву сумнівних боргів визначається кредитною спілкою відповідно до МСФЗ.

3.9. Сума сформованого резерву сумнівних боргів на дату балансу не може перевищувати загальну суму іншої дебіторської заборгованості.

3.10. Списання сум заборгованості за рахунок РЗПВ або резерву сумнівних боргів здійснюється за рішенням уповноваженого органу кредитної спілки за наявності обставин, які підтверджують неможливість погашення такої заборгованості, з урахуванням ознак, визначених Податковим кодексом України та відповідно до законодавства України.

При цьому списання сум заборгованості за кредитами здійснюється за рахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, а списання сум заборгованості за іншими активними операціями (крім кредитних операцій) – за рахунок резерву сумнівних боргів.

3.11. У разі якщо всі заходи щодо стягнення безнадійної заборгованості згідно з порядком, визначеним цим пунктом, не дали позитивного результату, кредитна спілка відносить таку заборгованість на витрати в частині, що не відшкодована за рахунок РЗПВ або резерву сумнівних боргів, створених відповідно до цього пункту.

4. Порядок формування та використання фондів кредитної спілки в розрізі окремих фондів

4.1. У разі створення у кредитній спілці фондів, порядок їх формування та використання в розрізі окремих фондів, розробляється на основі рішення загальних зборів членів кредитної спілки про їх створення з урахуванням наступного:

4.1.1 Фонди формуються за рахунок внесків членів кредитної спілки, інших фізичних осіб та/або юридичних осіб з періодичністю та в розмірах встановлених загальними зборами членів кредитної спілки.

4.1.2. Кошти фондів використовуються за рішенням спостережної ради кредитної спілки виключно на потреби визначені рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

5. Порядок придбання та продажу майна кредитної спілки, розміщення тимчасово вільних коштів

5.1. Кредитна спілка відповідно до свого Статуту володіє, користується та розпоряджається належним їй майном.

5.2. Рішення про придбання та продаж майна чи замовлення послуг/робіт на суму, що не перевищує 500000 (п'ятсот тисяч) гривень, приймає голова правління.

Рішення про придбання та/або продаж:

- нерухомого майна,
- автомобільного транспорту,
- іншого майна чи замовлення послуг/робіт вартістю, що перевищує зазначену суму, приймається рішенням спостережної ради кредитної спілки за поданням голови правління.

5.3. Тимчасово вільні кошти - грошові кошти, що тимчасово не можуть бути використані для надання кредитів членам кредитної спілки. Кредитна спілка розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладками громадян, об'єднаний кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких встановлюється спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг, та паї кооперативних банків.

6. Порядок здійснення контролю у кредитній спілці

А) Внутрішній контроль, який проводиться ревізійною комісією

6.1.1. Контроль за фінансово-господарською діяльністю кредитної спілки та її відокремлених підрозділів (за наявності), в тому числі за виконанням бюджету, здійснює ревізійна комісія кредитної спілки в межах компетенції, визначеної законодавством, статутом кредитної спілки та відповідними внутрішніми положеннями кредитної спілки.

6.1.2. Планові, позапланові перевірки результатів фінансово-господарської діяльності кредитної спілки та її відокремлених підрозділів (за наявності) проводиться ревізійною комісією відповідно до порядку, визначеного Положенням про ревізійну комісію кредитної спілки.

6.1.3. Ревізійна комісія може тимчасово припинити повноваження будь-якої посадової особи кредитної спілки в разі виявлення допущених нею порушень, що загрожують фінансовій стабільності кредитної спілки. За наявності загрози існуванню кредитної спілки ревізійна комісія скликає позачергові загальні збори.

6.1.4. За підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності кредитної спілки ревізійна комісія складає висновок, який повинен відповідати вимогам Положення про ревізійну комісію кредитної спілки.

6.1.5. Висновок за підсумками проведення перевірки протягом одного дня, з дати його оформлення, має бути переданий до спостережної ради та правління кредитної спілки для оперативного розгляду та реагування на результати здійсненого контролю, а також ініціатору проведення позапланової перевірки.

6.1.6. Висновок за річними звітами про результати діяльності кредитної спілки та її відокремлених підрозділів (за наявності) повинен бути наданий спостережній раді кредитної спілки не пізніше як за 40 днів до дати проведення чергових загальних зборів членів кредитної спілки.

Б) Внутрішній аудит (контроль)

6.2.1. Внутрішній аудит (контроль) - це комплекс заходів, завданнями якого є:

- 1) нагляд за поточною діяльністю кредитної спілки;
- 2) контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, та рішень органів управління кредитної спілки;
- 3) перевірку результатів поточної фінансової діяльності кредитної спілки;

4) аналіз інформації про діяльність кредитної спілки, професійну діяльність її працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами кредитної спілки;

5) виконання інших передбачених законами функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю кредитної спілки.

6.2.2. Внутрішній аудит (контроль) здійснюється незалежно та об'єктивно. Вимоги до проведення внутрішнього аудиту (контролю) в кредитній спілці встановлюються законодавством України та Положенням про службу внутрішнього аудиту (контролю) кредитної спілки, яке затверджується на засіданні спостережної ради.

На виконання вимог норм розпорядження Нацкомфінпослуг від 05.06.2014 № 1772 «Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах», напрями, періодичність та форми проведення перевірок діяльності кредитної спілки та її відокремлених підрозділів (за наявності) службою внутрішнього контролю (аудиту), а також порядок та форми розкриття інформації, отриманої в результаті проведення таких перевірок діяльності кредитної спілки та її відокремлених підрозділів (за наявності) зазначаються в Положенні про службу внутрішнього аудиту (контролю) кредитної спілки.

В) Зовнішній контроль

6.3.1. Кредитна спілка зобов'язана вести оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності відповідно до законодавства України, а також статистичну звітність та подавати її в установленому порядку та обсязі органам державної влади.

Кредитна спілка подає до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг фінансову звітність та звітні дані в обсягах, формах та у строки, встановлені спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг, а також надає на запити уповноваженого органу необхідні пояснення щодо звітних даних.

6.3.2. З метою підтвердження достовірності та повноти річної звітності кредитної спілки, щорічно проводяться аудиторські перевірки.

Аудитор (аудиторська фірма), що підтверджують річну фінансову звітність кредитної спілки, повинен бути визначений загальними зборами кредитної спілки.

6.3.3. Аудитор (аудиторська фірма), що підтверджують річну фінансову звітність кредитної спілки, має відповідати вимогам Закону України „Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, зокрема, вимогам щодо незалежності і об'єктивності аудитора та суб'єкта аудиторської діяльності.

6.3.4. Кредитна спілка зобов'язана в терміни, що встановлені чинним законодавством України, подати до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг аудиторський висновок та річну фінансову звітність. Кредитна спілка зобов'язана у встановлені законодавством строки оприлюднювати річну фінансову звітність разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (сайті) у повному обсязі.

7. Порядок звітування правління і кредитного комітету перед спостережною радою

7.1. Правління на кварталній основі подає на розгляд спостережній раді дані щодо результатів фінансово-господарської діяльності кредитної спілки.

7.2. Кредитний комітет на кварталній основі подає спостережній раді звіт щодо структури кредитного портфеля, кількості та обсягів виданих членам кредитної спілки кредитів та простроченості.

7.3. Звіти правління та кредитного комітету надається у формі звітних даних, що подаються до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг, крім того розкриття окремих аспектів фінансово-господарської діяльності кредитної спілки може здійснюватися у формі додаткових таблиць, відомостей, графіків, тощо.

7.4. Голова правління кредитної спілки або інша уповноважена наказом голови правління особа, контролює виконання кредитною спілкою фінансових нормативів, встановлених Положенням про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, що затверджено розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг № 1840 від 19.09.2019р.

У випадку виявлення фактів порушення кредитною спілкою фінансових нормативів, уповноважена наказом голови правління особа на здійснення контролю за дотриманням фінансових нормативів, зобов'язана повідомити про це голову правління.

8. Особливості здійснення кредитною спілкою операцій з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки

8.1. Питома вага внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення.

Загальний обсяг залучених строкових внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки з строком дії договору до 12 місяців (включно) в загальній сумі строкових вкладів не може перевищувати 90 відсотків.

Загальний обсяг залучених строкових внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки з строком дії договору понад 12 місяців в загальній сумі строкових вкладів не може перевищувати 90 відсотків.

8.2. Залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки має здійснюватися з урахуванням вимоги, яка визначає, що капітал кредитної спілки не може бути меншим, ніж 10 відсотків від суми її загальних зобов'язань. Контроль за дотриманням цього нормативу здійснюється щоденно на кінець робочого дня.

8.3. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

8.4. Залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки має здійснюватися з урахуванням вимоги щодо дотримання нормативу запасу ліквідності, згідно якого розрахунковий запас ліквідності кредитної спілки обчислюється від суми залишку додаткових пайових внесків членів кредитної спілки та залишку зобов'язань за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та становить 5 відсотків.

9. Вимоги диверсифікації активів

9.1. Диверсифікація – це стратегія зниження ступеня ризику шляхом розподілу активів між декількома напрямками діяльності.

9.2. Активи кредитної спілки поділяються на продуктивні активи та непродуктивні активи.

Продуктивні активи – активи кредитної спілки, використання яких дає кредитній спілці економічні вигоди у вигляді доходу.

Непродуктивні активи – активи, які забезпечують діяльність кредитної спілки, але не дають доходу.

	Назва активу	Максимальний розмір у процентному співвідношенні до обсягу усіх активів
I.	Продуктивні активи	100 %
1.	Кредити, надані членам кредитної спілки, у тому числі:	100 %
	<i>кредити, надані на ведення фермерських господарств</i>	40 %
	<i>кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна</i>	40 %
	<i>споживчі кредити</i>	100 %
	<i>комерційні кредити</i>	30 %
2.	Фінансові інвестиції	20 %

Частка непродуктивних активів кредитної спілки не має перевищувати розміру основного капіталу кредитної спілки.

10. Вимоги до звітності про фінансово-господарську діяльність кредитної спілки за рік, що надсилається членам кредитної спілки та представляється загальним зборам членів кредитної спілки для затвердження

10.1. Членам кредитної спілки, разом із запрошенням на чергові загальні збори надсилається звіт про діяльність органів управління та річний фінансовий звіт кредитної спілки, складений в наступному скороченому форматі:

Основні балансові статті:

	Початок року	Кінець року	Зміни за рік, %
I. ПРОДУКТИВНІ АКТИВИ			
Кредити, надані членам кредитної спілки та кредитним спілкам			
Заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами, наданими членам кредитної спілки та кредитним спілкам			
Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок			
Фінансові інвестиції			
Інші продуктивні активи			
Усього за розділом I			

II. НЕПРОДУКТИВНІ АКТИВИ			
Готівкові грошові кошти			
Грошові кошти на поточних рахунках у банківських установах			
Основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи (залишкова вартість)			
Заборгованість за нарахованими але не сплаченими процентами			
Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок			
Заборговність за безнадійними кредитами			
Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок			
Інші непродуктивні активи			
Усього за розділом II			
АКТИВИ ВСЬОГО			
I. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки			
Розрахунки з юридичними особами за зобов'язаннями, на які нараховуються проценти			
Розрахунки з фізичними особами за зобов'язаннями, на які не нараховуються проценти			
Розрахунки з юридичними особами за зобов'язаннями, на які не нараховуються проценти			
Нарахована заробітна плата та обов'язкові платежі			
Інші зобов'язання, на які не нараховуються проценти, у тому числі:			
нараховані, але не сплачені проценти за зобов'язаннями			
Доходи майбутніх періодів			
Усього за розділом I			
II. КАПІТАЛ ТА ЦІЛЬОВЕ ФІНАНСУВАННЯ			
Пайовий капітал			
Резервний капітал			
Додатковий капітал			
Нерозподілений дохід (непокритий збиток)			
Усього капітал			
Цільове фінансування, забезпечення майбутніх витрат і платежів, дооцінка активів			
Усього за розділом II			
ПАСИВИ ВСЬОГО			
Гарантії та забезпечення надані			

Виконання бюджету за звітний рік:

	План	Факт
1. Визначення доходу		
Нараховані проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки		
Нараховані проценти за кредитами, наданими кредитним спілкам		
Нараховані доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках у банках		
Нараховані проценти на внески (вклади) на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці		
Інші нараховані процентні доходи		
Загальна сума нарахованих процентних доходів		
Нараховані штрафи, пені		
Інші непроцентні доходи, у тому числі:		
зменшення резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок		
УСЬОГО ДОХОДІВ		
2. Визначення витрат		
Нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки		
Нараховані проценти за кредитами, отриманими від кредитних спілок		
Нараховані проценти за кредитами, отриманими від об'єднаної кредитної спілки		
Нараховані проценти за кредитами, отриманими від банків та іншими зобов'язаннями перед юридичними особами		

Витрати, пов'язані із залученням коштів		
Витрати на страхування кредитів та внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитних рахунках		
Витрати на нарахування заробітної плати та обов'язкових платежів		
Інші операційні витрати		
Витрати на формування спільних фінансових фондів асоціацій		
Витрати на формування резерву сумнівних боргів		
Інші витрати		
Загальна сума операційних витрат		
Витрати на формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок		
Усього витрат		
3. Визначення результату		
Фінансовий результат		
Податок на прибуток нарахований		
Нерозподілений прибуток (збиток)		

За бажанням члена кредитної спілки, йому надається для ознайомлення повний річний фінансовий звіт про діяльність кредитної спілки, підтверджений аудитором.

10.2. На затвердження загальним зборам подається підтверджені аудиторським висновком звітні дані та фінансова звітність, які подаються до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг за звітний рік. При цьому, відповідність даних, зазначених у надісланому членам кредитної спілки річному фінансовому звіті, даним, наведеним у звітних даних до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг за звітний рік, підтверджує ревізійна комісія кредитної спілки у своєму висновку.

10.3. Інші питання, пов'язані із здійсненням фінансового управління за необхідності розкриваються в окремих положеннях, процедурах, або порядках, затверджених спостережною радою кредитної спілки за поданням правління.

10.4. У випадку зміни законодавства України, це Положення діє в частинах, які не суперечать чинному законодавству України.